

De laatste coyote

Michael Connelly bij Boekeriej:

Tunnelrat
Betonblond
Nachtgoud
De laatste coyote (Hartzuur)
De dichter
Kofferdood
Bloedbeeld
Spoordood
Maanstand
Donkerder dan de nacht
Stad van beenderen
De jacht
Verloren licht
Stroomversnelling
Slotakkoord
De Lincoln-advocaat
Echo Park
Blind vertrouwen
Het laatste oordeel
Ongrijpbaar
Tweede leven
De herziening
Het recht om te zwijgen
De val
De zwarte doos
De interne jury
Brandhaard
Over de grens
De keerzijde
De nachtploeg
Twee soorten waarheid
De stilte van de nacht
Het nachtvuur
Een gewaarschuwd man
De wet van de onschuld

Michael Connelly

De laatste coyote

Harry Bosch gaat op zoek naar de dader van een
onopgeloste moord van dertig jaar geleden –
die op zijn eigen moeder

ISBN 978-90-225-5204-9
ISBN 978-94-6023-718-8 (e-book)
NUR 330

Oorspronkelijke titel: *The Last Coyote*
Vertaling: J.J. de Wit
Omslagontwerp: Johannes Wiebel | punchdesign, München
Omslagbeeld: Shutterstock.com
Zetwerk: Mat-Zet bv, Huizen

© 1995 by Hieronymus, Inc.
© 1996 voor de Nederlandse taal: Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

Published by arrangement with Lennart Sane Agency AB

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Dit boek is voor Marcus Grupa

I

‘Enig idee waarmee u zou willen beginnen?’

‘Idee waarover?’

‘Wat u maar wilt. Over het incident.’

‘O, het incident. Ja, daar heb ik wel ideeën over.’

Ze wachtte af, maar hij ging niet verder. Nog voordat hij naar Chinatown reed had hij besloten wat zijn houding zou zijn: ze zou elk woord uit hem moeten trekken.

‘Kunt u me dan iets vertellen over uw ideeën, brigadier Bosch?’ vroeg ze ten slotte. ‘Dat is de bedoeling van...’

‘Mijn idee is dat het flauwekul is. Het slaat nergens op. Meer niet.’

‘Wacht even. Hoe bedoelt u dat: flauwekul?’

‘Nou ja, ik heb hem dus een zet gegeven. Ik zal ook wel een tik hebben uitgedeeld. Ik weet niet wat er precies is gebeurd, maar ik geef het allemaal toe. En ik aanvaard de gevolgen: schorsing, overplaatsing, de toetsingscommissie, wat dan ook. Maar dit is flauwekul. Ik bedoel: waarom moet ik hier drie keer per week met u komen praten alsof ik een beetje... U kent me niet eens, u weet niets van me af. Waarom moet ik met u praten? Waarom ligt de beslissing bij u?’

‘Het technische antwoord daarop is in uw eigen verklaring te vinden. Het korps stelt u onder behandeling in plaats van u een straf op te leggen. U bent tot nader order geschorst in verband met beroepsgebonden stress; dat betekent...’

‘Ik weet wat het betekent en dat is dus flauwekul. Iemand vindt opeens dat ik gestrest ben en daaraan ontleent het korps de macht me voor onbepaalde tijd te schorsen, of in elk geval tot ik heb gedaan wat u van me gedaan wilt krijgen.’

‘De maatregel is niet zomaar genomen. Er zijn gebeurtenissen aan voorafgegaan die naar mijn mening...’

‘Wat er is gebeurd heeft niets met stress te maken. Dat ging om... Laat maar. Het is gewoon flauwekul, dat zeg ik toch. Dus zullen we er niet meer omheen draaien? Wat moet ik doen om weer aan de slag te kunnen?’

Hij zag de verontwaardiging in haar ogen opvlammen. Zijn volstreekte ontkenning van haar kennis en kunde tastte haar in haar beroepseer aan. Maar de woede was snel gezakt. Door haar vele contacten met politiemensen moest ze eraan gewend zijn.

‘Ziet u dan niet in dat het allemaal voor uw eigen bestwil is? Ik moet aannemen dat de korpsleiding in u een gewaardeerde kracht ziet, anders zat u hier niet. Dan was uw zaak disciplinair afgehandeld, dan zat u nu in de ontslagprocedure. In plaats daarvan doen ze wat ze kunnen om uw carrière en uw potentieel voor het korps te behouden.’

‘Een gewaardeerde kracht? Ik ben een diender, meer niet. En op straat wordt echt niet gedacht over zoiets als potentieel. Wat moet ik me daar trouwens bij voorstellen? Is dat het soort taal dat ik hier moet aanhoren?’

Ze schraapte haar keel en sprak hem streng toe. ‘U hebt problemen, brigadier. En die gaan veel verder dan het incident dat leidde tot uw schorsing. Daarover zullen de gesprekken hier gaan, begrijpt u? Dit incident staat niet op zichzelf. U hebt eerder problemen gehad. Wat ik probeer te doen, wat ik moet doen voordat ik u kan voordragen voor werkhervatting, is u zover krijgen dat u uw situatie onder ogen wilt zien. Waardoor wordt uw handelen bepaald? Wat wilt u bereiken? Waardoor raakt u in de problemen? Ik streef naar een open dialoog waarin ik wat vragen stel en u vrijuit antwoordt, maar wel doelgericht. Niet om mij of mijn beroep of de korpsleiding te kleineren. Het doel is dat u over uzelf gaat praten. Het gaat hier om u en om niemand anders.’

Harry Bosch keek haar alleen maar aan en zei niets. Hij had behoefte aan een sigaret, maar verdomde het haar te vragen of hij mocht roken. Tegenover haar wilde hij zich niet als een verslaafde laten kennen. Anders ging ze maar zeuren over orale fixatie of zijn afhankelijkheid van nicotine. Hij haalde diep adem en keek naar de vrouw achter het bureau. Carmen Hinojos was een kleine vrouw met een vriendelijk voorkomen. Bosch wist dat ze de kwaadste niet was.

Hij had zelfs lovende woorden gehoord van anderen die naar Chinatown waren gestuurd. Ze deed gewoon haar werk en hij was dan ook niet boos op haar. Hij wist dat ze waarschijnlijk intelligent genoeg was om dat te beseffen.

‘Het spijt me,’ zei ze. ‘Ik had niet met zo’n open vraag moeten beginnen. Ik weet dat het een gevoelig onderwerp is. Overigens: u mag best roken als u dat wilt.’

‘Staat dat ook in het dossier?’

‘Het staat niet in het dossier. Dat is ook niet nodig. Ik zie het aan uw hand die telkens naar uw mond gaat. Probeert u ermee te stoppen?’

‘Nee. Maar ja, de voorschriften in overheidsgebouwen, weet u wel.’

Het was een doorzichtige smoes. Op het bureau in Hollywood overtrad hij dat voorschrift elke dag.

‘Hier geldt dat verbod niet. Ik wil niet dat u deze kamer beschouwt als een verlengstuk van het hoofdbureau of de gemeente. Juist daarom is onze dienst elders ondergebracht. De voorschriften zijn hier niet van toepassing.’

‘Het maakt niet uit waar we zijn. U werkt voor de politie in Los Angeles.’

‘Probeer het anders te zien. Doe alsof u langsgaat bij een goede vriend om dingen uit te praten. U kunt hier alles zeggen.’

Maar hij wist dat hij haar nooit als een goede vriend zou kunnen zien. Nooit. Er stond te veel op het spel. Toch knikte hij, om haar een plezier te doen.

‘Dat gaat niet echt van harte.’

Hij haalde zijn schouders op, als om aan te geven dat hij niet verder kon gaan; dat was ook zo.

‘Als u wilt, kan ik u hypnotiseren om van de nicotine af te komen.’

‘Als ik wil stoppen, kan ik stoppen. Sommige mensen roken uit overtuiging, andere niet. Ik dus wel.’

‘Ja. Het is misschien wel het duidelijkste symptoom van een drang tot zelfvernietiging.’

‘Wacht even. Ben ik soms geschorst omdat ik rook? Gaat het daarom?’

‘U weet heel goed waar het om gaat, dunkt me.’

Hij zweeg en dacht aan zijn voornemen zo min mogelijk te zeggen.

‘Laten we maar doorgaan,’ zei ze. ‘Uw verlof is ingegaan... Even kijken... Vorige week dinsdag?’

‘Klopt.’

‘Wat hebt u met uw tijd gedaan?’

‘Voornamelijk formulieren ingevuld van het Rampenfonds.’

‘Het Rampenfonds?’

‘Mijn huis is onbewoonbaar verklaard.’

‘De aardbeving was drie maanden geleden. Waarom hebt u zo lang gewacht?’

‘Ik had het druk. Ik was aan het werk.’

‘Ik begrijp het. Was u verzekerd?’

‘U moet niet zeggen dat u het begrijpt, want u begrijpt het niet. U kunt onmogelijk weten hoe ik ertegenaan kijk. Het antwoord is nee, ik was niet verzekerd. Zoals de meeste mensen sloot ik de ogen voor het risico. Zo heet dat toch? Ik wed dat u wel verzekerd was.’

‘Ja. Hoe zwaar is uw huis beschadigd?’

‘Het is maar aan wie je dat vraagt. Volgens Bouw- en Woningtoezicht is de schade onherstelbaar; ik mag er niet eens meer in. Volgens mij is er niets aan de hand. Er moet alleen het een en ander gerepareerd worden. Bij de bouwmarkt weten ze al hoe ik heet. Ik heb een aantal dingen door een aannemer laten doen. Binnenkort is het herstel klaar en dan wil ik de beslissing aanvechten. Ik heb al een advocaat.’

‘U woont er nog?’

Hij knikte.

‘Dat is de ogen sluiten voor het risico. Het lijkt me niet goed dat u dat doet.’

‘Volgens mij hebt u niets te zeggen over wat ik buiten diensttijd doe.’

Ze stak verontschuldigend haar handen op. ‘Ik keur het niet goed, maar ik denk wel dat het zijn nut heeft. Het lijkt me gunstig dat u iets hebt om uw gedachten af te leiden van het incident. Al zou ik veel liever zien dat u zich bezighield met sport of een hobby, of misschien plannen voor een vakantietrip, het lijkt me gunstig dat u iets hebt dat uw gedachten afleidt van het incident.’

Bosch grijnsde.

‘Wat is er?’

‘Ik weet het niet. Iedereen heeft het over “het incident”. Het doet

me denken aan de manier waarop over Vietnam werd gepraat: een conflict in plaats van een oorlog.’

‘Hoe zou u wat er is gebeurd dan willen noemen?’

‘Ik weet het niet. Incident klinkt me een beetje te... eh... neutraal. Maar om op uw vraag terug te komen: ik heb geen zin om op reis te gaan. Ik hoor op Ernstige Delicten. Dat is mijn vak. En ik wil graag weer aan de slag. Ik heb het gevoel dat ik daar iets zinnigs kan doen.’

‘Als het korps u daartoe in staat acht.’

‘Als u ja zegt. U weet heel goed dat de beslissing bij u ligt.’

‘Misschien. Hebt u gemerkt dat u over uw werk spreekt alsof het een roeping is?’

‘Dat is het ook. Iets van een hogere orde,’ zei hij sarcastisch. Het gesprek begon op zijn zenuwen te werken en het was pas hun eerste ontmoeting.

‘Ja? Ziet u het als uw roeping om moorden op te lossen en boeven achter slot en grendel te zetten?’

Hij haalde zijn schouders op om aan te geven dat hij het niet wist. Hij stond op en liep naar het raam om naar Hills Street te kijken. Er waren veel voetgangers daarbeneden. Elke keer als hij hier in de buurt kwam was het druk op straat. Hij zag een paar blanke vrouwen langskomen. Ze vielen op in de zee van Aziatische gezichten als rozijnen in rijst. Ze passeerden de etalage van een Chinese slagerij en Bosch zag een rij aan de nek opgehangen gerookte eenden.

Verderop zag hij het viaduct van de Hollywood Freeway, de donkere ramen van het voormalige huis van bewaring en het gebouw van de rechtbank erachter. Links daarvan zag hij de toren van het stadhuis. Om de hoogste verdiepingen waren zwarte bouwzeilen gespannen. Het leek een teken van rouw, maar hij wist dat de zeilen er hingen om bouwpuin op te vangen tijdens het herstel van de schade die was aangericht door de aardbeving. Achter het stadhuis zag Bosch het Glazen Huis. Parker Center, het hoofdbureau.

‘Vertelt u eens over uw roeping,’ zei Hinojos zacht achter hem. ‘Ik wil graag horen hoe u die onder woorden brengt.’

Hij ging weer zitten en probeerde te bedenken hoe hij dat moest uitleggen, maar uiteindelijk schudde hij alleen zijn hoofd.

‘Dat kan ik niet.’

‘Ik wil gewoon dat u erover nadenkt. Over uw roeping. Over de aard ervan. Daar kunt u over nadenken.’

‘Wat is uw roeping eigenlijk?’

‘Daar gaat het nu niet om.’

‘Natuurlijk wel.’

‘Luister eens, meneer Bosch: dit is de enige persoonlijke vraag waarop ik antwoord ga geven, want deze gesprekken gaan niet over mij. Ze gaan over u. Ik beschouw het als mijn roeping de mannen en vrouwen van het korps te helpen. Dat is mijn directe taak. Indirect en in ruimere zin help ik daardoor de gemeenschap. Ik help de mensen in deze stad. Hoe beter de agenten zijn die we de straat op sturen, hoe beter het voor ons allemaal is. Hoe veiliger het voor ons allemaal is. Zo is het toch?’

‘Natuurlijk. Als ik over mijn roeping nadenk, moet ik die dan in een paar zinnen samenvatten en uit mijn hoofd leren, zodat het klinkt alsof ik het woordenboek voorlees?’

‘Ik... Brigadier, als u alleen maar dwars wilt liggen, komen we niet verder en dan mag u voorlopig niet aan de slag. Is dat wat u wilt?’

Hij maakte een verzoenend gebaar. Ze keek naar het schrijfblok op haar bureau. Nu ze niet naar hem keek, kon hij haar bestuderen. Carmen Hinojos had kleine bruine handen die voor haar op het bureau lagen. Ze droeg geen ringen. In haar rechterhand had ze een pen die er duur uitzag. Volgens Bosch werden dure pennen gebruikt door mensen die zich veel te druk maakten over de indruk die ze op anderen maakten. Maar misschien vergiste hij zich. Ze had halflang bruin haar in een staart en een bril met een dun hoornen montuur. Ze had als kind eigenlijk een beugel moeten dragen, maar dat was niet gebeurd. Ze keek op van haar schrijfblok en ze zagen elkaar in de ogen.

‘Ik meen dat het inci... deze... situatie samenviel met het beëindigen van een relatie.’

‘Van wie hebt u dat gehoord?’

‘Het staat in de achtergrondinformatie die ik heb ontvangen. De bron van de gegevens doet er niet toe.’

‘Die is wel belangrijk, want die bron deugt niet. Wat er is gebeurd, heeft er namelijk niets mee te maken. Het beëindigen van de relatie, zoals u het noemt, vond bijna drie maanden geleden plaats.’

‘Het verdriet om zoiets kan veel langer duren. Ik weet dat het privé is en misschien pijnlijk, maar het lijkt me beter erover te praten.

De reden is dat ik de emotionele basis probeer te bepalen ten tijde van de vechtpartij. Hebt u daar moeite mee?’

Bosch maakte een wegwerpgebaar.

‘Hoe lang heeft de relatie geduurd?’

‘Een jaar ongeveer.’

‘Getrouwd?’

‘Nee.’

‘Is daar wel over gepraat?’

‘Nee, eigenlijk niet. Niet met zo veel woorden.’

‘Woonde u samen?’

‘Af en toe. We hadden allebei ons eigen huis aangehouden.’

‘Is de breuk definitief?’

‘Ik denk het wel.’

Nu hij het hardop zei, leek het alsof Bosch daardoor pas erkende dat Sylvia Moore voorgoed uit zijn leven was verdwenen.

‘Wilde u de relatie allebei verbreken?’

Hij schraapte zijn keel. Hij praatte er niet graag over, maar hij wilde het zo snel mogelijk achter de rug hebben.

‘Misschien wel, maar het drong pas tot me door toen ze haar koffers pakte. Weet u, drie maanden geleden lagen we nog in elkaars armen terwijl het huis op zijn grondvesten stond te schudden. Ze is met de naschok vertrokken, zeg maar.’

‘Er zijn nog steeds naschokken.’

‘Bij wijze van spreken.’

‘Wilt u zeggen dat de aardbeving de aanleiding was tot het verbreken van de relatie?’

‘Nee. Dat zeg ik niet. Ik zeg alleen maar dat het in die tijd plaatsvond. Direct daarna. Ze geeft les in de Valley en haar school is ingestort. De kinderen zijn op andere scholen ondergebracht en het district had minder onderwijzers nodig. Er kwam een verlofregeling en daar heeft ze gebruik van gemaakt. Ze is de stad uit.’

‘Was ze bang voor een volgende aardbeving of bang voor u?’

Ze keek hem strak aan.

‘Waarom zou ze bang voor mij zijn?’

Hij wist dat het iets te heftig klonk.

‘Ik weet het niet. Ik vraag het maar. Had ze reden om bang voor u te zijn?’

Bosch aarzelde. Het was een vraag die hij nog niet had betrokken bij zijn overwegingen over de breuk.

‘Als u bedoelt of ze fysiek bang voor me was: nee, en daar heb ik haar ook geen reden toe gegeven.’

Hinojos knikte en maakte een aantekening. Het stoorde Bosch dat ze er iets over opschreef.

‘Hoor eens, het heeft echt niets te maken met wat er vorige week op het bureau is gebeurd.’

‘Waarom is ze dan weggegaan? Wat was de ware reden?’

Hij wendde zijn blik af. Hij was kwaad. Dus zo zou het gaan. Zij kon vragen wat ze maar wilde. In de aanval gaan zodra ze de kans zag.

‘Ik weet het niet.’

‘Dat antwoord volstaat hier niet. Ik denk dat u het wel weet, of althans een eigen visie hebt op de redenen van haar vertrek. Dat kan toch niet anders.’

‘Ze had mijn ware aard leren kennen.’

‘Hoezo?’

‘Dat moet u aan haar vragen. Maar ze is in Venetië. Aan de andere kant van de wereld dus.’

‘Wat denkt u dat ze bedoelde?’

‘Het gaat niet om wat ik denk. Zij heeft die uitspraak gedaan en zij is degene die is opgestapt.’

‘U kunt uw frustratie beter niet op mij richten, meneer Bosch. Ik wil niets liever dan u weer aan het werk helpen. Dat is mijn taak, zoals ik al zei: u terugsturen zodra dat kan. Maar u maakt het me moeilijk door zo dwars te gaan liggen.’

‘Misschien is dat wat ze bedoelde. Misschien is dat mijn ware aard.’

‘Zo simpel lag het vast niet.’

‘Misschien wel.’

Ze keek op haar horloge en boog zich naar voren. Haar ontevredenheid over het gesprek was haar aan te zien.

‘Brigadier, ik heb er begrip voor dat u zich niet op uw gemak voelt. We gaan verder, maar ik vermoed dat we nog op dit punt terug moeten komen. Ik wil dat u erover nadenkt. Dat u uw gevoelens onder woorden probeert te brengen.’

Ze wachtte af, maar hij zei niets.

‘Laten we nog een keer proberen over het gebeurde van vorige week te spreken. Ik heb begrepen dat het samenhang met de moord op een prostituee. Was het een schokkende moord?’

‘Schokkend, dat is maar een woord. Dat betekent voor ieder mens iets anders.’

‘Zeker, maar vond u het zelf een schokkende moord?’

‘Ja. Ik vind bijna alle moorden schokkend. Iemand gaat dood en dat is schokkend. Voor degene die het overkomt.’

‘En u hebt de verdachte aangehouden?’

‘Mijn maat en ik hebben dat gedaan, ja. Nee, bedoel ik. Hij is vrijwillig meegegaan voor verhoor.’

‘Trof deze zaak u dieper dan andere zaken in het verleden?’

‘Misschien, maar dat weet ik niet zeker.’

‘Waarom dan?’

‘U bedoelt: trok ik me het lot van een prostituee aan? Eigenlijk niet. Niet meer dan dat van ieder ander slachtoffer. Maar bij Moordzaken heb ik voor mezelf een stelregel.’

‘En die luidt?’

‘Iedereen is belangrijk of niemand is belangrijk.’

‘Licht dat eens toe.’

‘Gewoon, wat ik zeg. Iedereen is belangrijk of niemand is belangrijk. Daar gaat het om. Dat betekent dat ik mijn uiterste best doe om een zaak rond te krijgen, of het nu om een prostituee gaat of om de vrouw van de burgemeester. Dat is mijn stelregel.’

‘Ik begrijp het. En nu deze specifieke zaak. Ik wil graag van u horen wat er na de arrestatie is gebeurd en welke redenen u kunt hebben gehad voor uw geweldsuitbarsting op bureau Hollywood.’

‘Wordt dit opgenomen?’

‘Nee, meneer Bosch, wat u me vertelt blijft onder ons. Na afloop van onze gesprekken zal ik een korte aanbeveling doen aan commissaris Irving. Wat we hier bespreken, wordt niet aan de buitenwereld prijsgegeven. Mijn aanbevelingen beslaan gewoonlijk een half A4'tje, zonder mededelingen over de gesprekken zelf.’

‘U bent heel machtig met dat halve A4'tje.’

Ze ging daar niet op in. Bosch dacht na met zijn blik op haar gezicht gericht. Hij meende dat hij haar wel zou kunnen vertrouwen, maar in-

stinct en ervaring gaven hem in dat hij niemand moest vertrouwen.
Ze scheen zich bewust te zijn van zijn dilemma en wachtte rustig af.

‘Wilt u mijn kant van de zaak horen?’

‘Ja, graag.’

‘Goed. Dan zal ik u vertellen wat er is gebeurd.’

Bosch rookte op weg naar huis, maar beseftte dat hij eigenlijk geen behoefte had aan een sigaret, eerder aan een borrel om zijn zenuwen tot bedaren te brengen. Hij keek op zijn horloge en vond het te vroeg om naar een bar te gaan. Dan nog maar een sigaret en naar huis.

Nadat hij de Woodrow Wilson Drive had overleefd, parkeerde hij op enige afstand van zijn huis en ging te voet verder. Er klonk zachte pianomuziek, iets klassieks, vanuit het huis van een van zijn burens, maar hij kon niet zeggen welk huis. Hij kende zijn burens nauwelijks en zou niet weten waar de pianist woonde. Hij bukte zich om onder de gele tape door te lopen die om zijn huis was gespannen en ging binnen door de zijdeur in de carport.

Hij deed het al een poos zo, een eindje verderop parkeren om te verhullen dat hij in zijn eigen huis woonde. Twee dagen na de aardbeving was zijn huis onbewoonbaar verklaard. Later had iemand van Bouw- en Woningtoezicht bepaald dat het huis gesloopt moest worden. Bosch had beide verordeningen genegeerd en was er de afgelopen drie maanden blijven wonen.

Het was een klein huis, afgewerkt met sequoiahout, op een stalen fundering in het sedimentaire gesteente dat zich had geplooid en gevormd toen in het mesozoïcum en het neozoïcum het Santa Monica-gebergte werd opgestuwd uit de woestijn. De verankering in het steen had het gehouden tijdens de aardbeving, maar de verdieping erboven had zich gedeeltelijk losgemaakt van de bouten en was verschoven. Vijf centimeter, meer niet. Maar dat was genoeg. De verschuiving mocht gering zijn, de schade was aanzienlijk. De houten constructie was verwrongen en ramen en deuren waren uit het lood geraakt. Glas was versplinterd en de voordeur was onwrikbaar klem komen te zitten in het kozijn dat met de rest van het huis naar het

noorden was gekanteld. Bosch zou misschien de politietank met stormram moeten lenen voordat hij die deur weer kon gebruiken. Met een breekijzer uit de kofferbak had hij de zijdeur naar zijn huis geforceerd. Die deur was nu de hoofdingang van zijn huis.

Bosch had een aannemer vijfduizend dollar betaald om de bovenverdieping opnieuw te verankeren. Daarna had hij in zijn vrije tijd aan de ramen en deuren gewerkt. Als eerste waren de ramen vervangen en in de maanden die volgden had hij de binnendeuren bijgeschaafd en opnieuw afgehangen. Hij verdiepte zich in boeken over timmermanswerk en het vergde meestal flink wat tijd om een klus behoorlijk af te werken. Maar hij vond het prettig ermee bezig te zijn, rustgevend zelfs. Met zijn handen werken werd een aangename afwisseling van het werk op Ernstige Delicten. Aan de voordeur deed hij niets; hij vond de huidige situatie wel een aardig eerbetoon aan de oerkracht van de natuur. En hij vond het prima om de zijdeur te blijven gebruiken.

Ondanks al zijn inspanningen gold het huis nog steeds als onbe woonbaar. Gowdy, de inspecteur van Bouw- en Woningtoezicht met dit district in zijn portefeuille, had het vonnis uitgesproken en bleek niet te vermurwen; zo was het verstoppertje spelen begonnen, waarbij Bosch heimelijk kwam en ging alsof hij een spion was en zijn woning de ambassade van een vreemde mogendheid. Hij plakte de ramen in de huiskamer af met zwart plasticfolie om lamplicht te verhullen. En hij was altijd op zijn hoede voor Gowdy. Gowdy was zijn Nemesis.

Intussen nam Bosch een advocaat in de arm om de beslissing van de inspecteur aan te vechten.

De deur in de carport gaf direct toegang tot de keuken. Bosch deed de koelkast open om een blikje Coca-Cola te pakken en bleef voor het openstaande oude apparaat staan om af te koelen terwijl hij de inhoud bestudeerde op geschiktheid als avondeten. Hij wist precies wat hij op de rekken en in de laden had liggen, maar hij keek toch. Het was alsof hij hoopte dat er als bij toverslag een vergeten biefstuk of kipfilet zou liggen. Dit ritueel met de koelkast voerde hij vaker op. Het was het ritueel van een man alleen. Dat wist hij ook.

Op de veranda achter het huis dronk Bosch zijn limonade en at er een sandwich bij van vijf dagen oud brood en plakjes vlees uit een plastic zakje. Hij vond het jammer dat hij er geen chips bij had, want

nu zou hij later op de avond vast honger krijgen.

Hij stond tegen de balustrade geleund naar het verkeer op de Hollywood Freeway te kijken, dat in het spitsuur van maandagavond bijna stilstond. Hij was net voor de spits weggereden uit het centrum. Hij zou ervoor moeten zorgen dat zijn gesprekken met de politiepsycholoog niet uitliepen. De afgesproken tijd was half vier 's middags op maandag, woensdag en vrijdag. Hij vroeg zich af of Carmen Hinojos een afspraak ooit zou laten uitlopen. Of werkte ze stipt van negen tot vijf?

Vanaf zijn uitkijkpost op de berg kon hij bijna alle rijbanen zien van de snelweg naar het noorden die door de Cahuenga-pas naar de San Fernando Valley liep. Hij overdacht wat er tijdens het gesprek allemaal aan de orde was gekomen en probeerde te bepalen of het zin- nig of onzinnig was geweest, maar zijn aandacht dwaalde af en hij staarde naar het punt waar de snelweg de pas over ging. Gedachte- loos koos hij twee auto's uit die ongeveer tegelijk kwamen aanrijden en volgde die over de anderhalve kilometer die hij vanaf de veranda kon overzien naar het hoogste punt. Hij koos voor een van beide en volgde de race, zonder dat de bestuurders daar weet van hadden, tot de finish: de afslag naar Lankershim Boulevard.

Na een paar minuten beseftte hij wat hij aan het doen was en wend- de zich van de snelweg af.

‘Jezus,’ zei hij hardop.

Hij wist dat hij, zolang hij niet kon werken, niet voldoende omhan- den had. Hij liep weer naar binnen en pakte een flesje Henry uit de koelkast. Zodra hij het flesje had opengewipt ging de telefoon. Het was zijn maat, Jerry Edgar, en het telefoontje was een welkome aflei- ding in de stilte.

‘Zo Harry, hoe was het in Chinatown?’

Omdat elke diender, man of vrouw, zich er heimelijk zorgen over maakte nog eens door te zullen draaien van de stress op het werk en dan te worden doorverwezen naar de Afdeling Gedragswetenschap- pen van het korps, werd die afdeling zelden bij naam genoemd. Daar naartoe moeten werd ‘naar Chinatown’ genoemd, omdat de AGW in Chinatown zat, in Hill Street, een paar straten van Parker Center (het hoofdbureau). Als van een diender bekend werd dat hij ernaar- toe moest, had hij ‘de Hill Street Blues’. Het gebouw zelf werd meest-

al het Vijftig-Nul-Vijftig genoemd, niet naar het huisnummer, maar omdat dat de code van radioamateurs was voor een gek. Dergelijke codes werden gebruikt uit zelfbescherming en om de angst de kop in te drukken.

‘Het was fantastisch in Chinatown,’ zei Bosch sarcastisch. ‘Moet je zelf ook eens naartoe. Ze hebben me nou zover dat ik de auto’s op de snelweg tel.’

‘Daar zijn er in elk geval genoeg van.’

‘Ja. Hoe gaat het bij jullie?’

‘Pounds heeft eindelijk de knoop doorgehakt.’

‘Wat?’

‘Hij heeft me aan een nieuwe maat gekoppeld.’

Bosch was er even stil van. Het bericht kwam hard aan. Ineens had hij het idee dat hij zijn baan misschien niet terug zou krijgen.

‘Een nieuwe maat?’

‘Ja, eindelijk. Vanmorgen heb ik een zaak gekregen die ik met een van zijn slijmerds moet draaien. Burns.’

‘Burns? Maar dat is toch een pv-tikker? Heeft die ooit een Ernstig Delict gedaan?’

Bij de recherche in LA werd onderscheid gemaakt tussen twee soorten misdaad: zaakdelicten en persoonsdelicten. De rechercheurs die zich met de tweede categorie bezighielden, waren gespecialiseerd in moord en doodslag, verkrachting, mishandeling van personen en roofovervallen. Zij beschouwden de collega’s die aan zaakdelicten werkten als eenvoudige formulierinvullers. Er werden in LA zo veel zaakdelicten gepleegd dat de rechercheurs voornamelijk bezig waren met het tikken van processen-verbaal en maar af en toe een aanhouding verrichtten. Aan rechercheren kwamen ze nauwelijks toe. Daar was geen tijd voor.

‘Altijd een pv-mannetje geweest,’ beaamde Edgar. ‘Maar voor Pounds maakt dat niet uit. Die wil gewoon iemand bij Ernstige Delicten hebben van wie hij geen last heeft. En daar is Burns geknipt voor. Waarschijnlijk is hij gaan slijmen zodra bekend was hoe het er met jou voor stond.’

‘Wat een klootzak. Ik kom terug op ED en hij kan weer pv’s gaan tikken.’

Edgar reageerde niet meteen. Blijkbaar vond hij dat wat Bosch zei onzin was.

‘Denk je echt, Harry? Pounds wil je vast niet terug na wat je hebt gedaan. Toen hij zei dat ik met Burns moest werken zei ik dat ik alles best vond, maar dat ik liever wilde wachten tot Harry Bosch terug was. Als ik dat wilde, zei hij, kon ik wachten tot sint-juttemis.’

‘Heeft hij dat gezegd? Dan is hij ook een klootzak. Ik heb nog altijd vrienden in het korps.’

‘Irving is je nog wat schuldig, hè?’

‘We zien wel.’

Hij ging er niet op door. Hij wilde over iets anders praten. Edgar was zijn maat, maar ze hadden nooit het stadium van volstrekt wederzijds vertrouwen bereikt. Bosch was de wijze man in hun samenwerking en vertrouwde Edgar zijn leven toe. Maar dat was op straat. Op het bureau lag het anders. Bosch had nooit iemand ten volle vertrouwd en er nooit op gerekend dat een ander hem zou redden. Daar begon hij nu ook niet meer aan.

‘Over wat voor zaak had je het net?’ vroeg hij om het gesprek een andere wending te geven.

‘O ja, daar wilde ik je over vertellen. Bizar, man. Eerst de moord, dan wat erna kwam. We moesten naar een huis aan Sierra Bonita. Vijf uur in de ochtend, zoiets. Iemand meldt dat hij iets hoorde wat klonk als een schot, maar gesmoord zeg maar. Hij pakt zijn jachtgeweer uit de kast en gaat naar buiten om te kijken wat er aan de hand is. Er zijn namelijk de laatste tijd nogal wat kraakjes gezet in de buurt: vier inbraken alleen al in zijn eigen straat. Dus heeft hij dat geweer klaarstaan. Hij loopt over zijn oprit met het geweer – de garage is achter zijn huis – en hij ziet een paar benen hangen uit het openstaande portier van zijn auto. Die stond voor de garage.’

‘En die man schiet?’

‘Nee, dat is nou juist het gekke. Hij loopt erheen met zijn geweer, maar de man in de auto is al dood. In de borst gestoken met een schroevendraaier.’

Bosch kon het niet meer volgen. Hij had nog te weinig gehoord. Maar hij wachtte af.

‘Die kerel was vermoord door de airbag, Harry.’

‘Wat bedoel je?’

‘Door de airbag. Die insluiper wilde de airbag uit het stuur jatten en dat ding was uitgekapt. Ogenblikkelijk opgeblazen, zoals het

hoort, waardoor die schroevendraaier recht in zijn hart ging, man. Ik heb nog nooit zoiets gezien. Hij moet die schroevendraaier verkeerd om hebben gebruikt of met het handvat op het stuur hebben geramd. Daar zijn we nog niet helemaal uit. We hebben met iemand bij Chrysler gepraat. Die zegt dat als je er de beschermkap af haalt, zoals die kerel had gedaan, dat hij dan zelfs door statische elektriciteit uit kan klappen. Onze dooie had een trui aan. Ik weet niet of het waar is, maar volgens Burns is dit het eerste dodelijke ongeval door statische elektriciteit.'

Terwijl Edgar grinnikte om de grap van zijn nieuwe maat, overdacht Bosch het geschetste scenario. Hij herinnerde zich een dienstmemo van een jaar terug over diefstal van airbags. Het was een gewild artikel op de zwarte markt, want een airbag leverde dieven wel driehonderd dollar op. Helers kochten ze voor driehonderd dollar in en rekenden negenhonderd dollar voor de installatie. Als je een airbag bij de fabrikant bestelt, ben je twee keer zo veel kwijt.

'Dus het wordt afgedaan als een ongeluk?' vroeg Bosch.

'Ja, een ongeluk met dodelijke afloop. Maar dat is nog niet het hele verhaal. Beide portieren van de auto stonden open.'

'De dooie had een maat.'

'Dat denken wij ook. Als we die knakker vinden, pakken we hem op doodslag. Dus hebben we de technische dienst die wagen laten uitvlooiën en alle vingerafdrukken laten opsporen die ze maar konden vinden. Daarna heb ik een van die jongens de boel laten scannen en door de AFIS laten halen. En bingo.'

'Maat gevonden?'

'Zat in de computer. AFIS heeft een geheugen als een olifant, Harry. Een van de databases waarin wordt gezocht is de militaire persoonsregistratie in St. Louis. Daar hebben we onze vriend gevonden. Hij is tien jaar geleden in dienst geweest. Met die naam zijn we naar de Dienst Kentekenbewijzen gegaan voor het adres. Vandaag hebben we hem opgehaald. Onderweg naar het bureau is hij gaan babbelen. Die zit voorlopig vast.'

'Goeie dag gehad, zo te horen.'

'Maar daarmee zijn we er nog niet. Ik heb je nog niet verteld wat er zo bizar was.'

'Vertel.'

‘Ik heb toch gezegd dat we de hele auto met laserapparatuur op vingerafdrukken hebben onderzocht?’

‘Ja.’

‘Er zat nog een bekende bij. Die zat in een strafregister. Zaak die in Mississippi heeft gespeeld. Man, ging het elke dag maar zo.’

‘Van wie waren die afdrukken dan?’ vroeg Bosch. Edgar kon zijn verhaal wat hem betreft wel wat vlotter vertellen.

‘We hebben ze vergeleken met de vingerafdrukken in een strafregister van vijf zuidelijke staten. In die vijf staten bij elkaar wonen nog minder mensen dan in half LA. Maar goed, een van de afdrukken bleek te zijn van de dader van een dubbele moord in Biloxi in het grijze verleden, in zesenzeventig. Die kerel werd door de plaatselijke kranten het Beest van de Bicentennial genoemd, omdat hij daar op de vierde juli twee vrouwen had vermoord.’

‘De eigenaar van de auto? De man met het jachtgeweer?’

‘Verdomd als het niet waar is. Zijn vingerafdrukken zijn gevonden op de bijl die in de schedel van één van die meisjes is teruggevonden. Hij was een beetje verbaasd toen we vanmiddag weer bij hem op de stoep stonden. “We hebben de maat te pakken van de kerel die dood in je wagen lag. En bovendien pakken we jou op voor die dubbele slachtpartij, klootzak.” Hij was verbijsterd, Harry. Je had hem moeten zien.’

Edgar lachte luid in de telefoon en al na een week schorsing besefte Bosch hoezeer hij zijn werk miste.

‘Heeft hij bekend?’

‘Nee, hij heeft niets gezegd. Als je een ouwehoer bent, lukt het je niet om een dubbele moord bijna twintig jaar stil te houden. Dat is niet gering.’

‘Inderdaad. Wat heeft hij gedaan?’

‘Gewoon, zich gedeisd gehouden. Heeft een witgoedwinkel in Santa Monica. Getrouwd, een kind, een hond. Volstrekt geresocialiseerd. Maar hij gaat terug naar Biloxi. Ik hoop dat hij een liefhebber is van de zuidelijke keuken, want voorlopig komt hij niet meer terug.’

Edgar lachte weer. Bosch zei niets. Het verhaal bedierf zijn humeur omdat het hem herinnerde aan wat hij niet meer deed. Hij moest ook denken aan de vraag van Hinojos over zijn roeping.

‘Morgen komen de jongens van de boerenpolitie uit Mississippi,’

zei Edgar. ‘Die waren behoorlijk in hun nopjes toen ik ze sprak.’

Bosch zei een poosje niets.

‘Ben je er nog, Harry?’

‘Ja, ik zat te denken... Zo te horen heb je een mooie dag achter de rug in de strijd tegen de misdaad. Hoe is de onverschrokken leider eronder?’

‘Pounds? Jezus, die heeft een stijve als een honkbalknuppel. Weet je waar hij mee bezig is? Hij wil alle drie de opgeloste zaken op zijn naam zien te krijgen. Hij probeert in de statistieken ons succes aan te dikken met die zaak in Biloxi.’

Dat verbaasde Bosch niets. Het was tegenwoordig vaste prik dat het kader en de statistici het oplossingspercentage probeerden op te schroeven. In de airbagzaak was geen sprake van moord. Het was een ongeluk. Maar omdat de man was gestorven tijdens het plegen van een misdrijf, kon de medeplichtige volgens de wet in Californië worden aangehouden voor dood door schuld. Bosch wist dat zijn chef de aanhouding die Edgar had verricht aan de statistiek van opgeloste moorden wilde toevoegen. Maar de chef zou de zaak niet toevoegen aan het aantal moordzaken, omdat de airbag-zaak een ongeluk was. Dit statistische dansje betekende een leuke oppepper voor de recherche in Hollywood; de afgelopen jaren dreigde het aantal opgeloste moordzaken voortdurend onder de vijftig procent te duiken.

Maar met dit bescheiden opkrikken van de statistiek nam Pounds geen genoegen; hij wilde ook nog de oplossing van de beide moorden in Biloxi op zijn conto schrijven. Zijn recherche had immers nog twee zaken opgelost, kon je stellen. Drie opgeloste zaken, zonder dat daar onopgeloste zaken tegenover stonden, dat zou het percentage aardig oppoetsen, om nog maar te zwijgen van Pounds’ reputatie als recherchechef. Bosch wist dat Pounds heel tevreden zou zijn over de prestaties van die dag.

‘Het zou ons zes punten opleveren, zei hij,’ besloot Edgar. ‘Hij glom helemaal, Harry. En mijn nieuwe maat was blij dat zijn chef blij was.’

‘Ik wil er niets meer over horen.’

‘Dat dacht ik al. Waar ben jij mee bezig, behalve de auto’s op de snelweg tellen? Je verveelt je natuurlijk kapot, Harry.’